

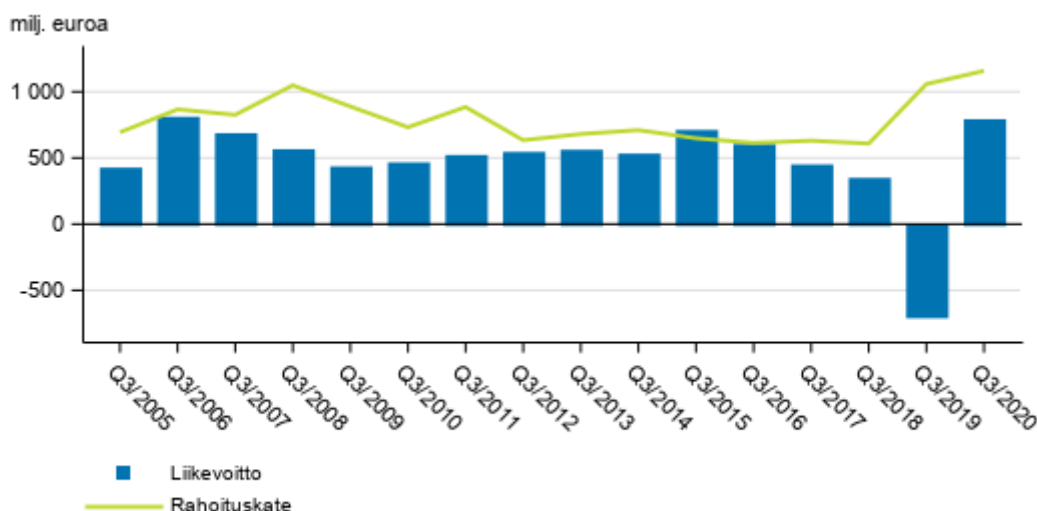
Luottolaitosten tilinpäätökset

2020, 3. vuosineljännes

Suomessa toimivien pankkien rahoituskate ja liikevoitto kasvoi vuoden 2020 kolmannella neljänneksellä

Suomessa pankkitoimintaa harjoittavien luottolaitosten rahoituskate oli vuoden 2020 kolmannella neljänneksellä 1,2 ja liikevoitto 0,8 miljardia euroa. Tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen luottolaitosten tilinpäätöstilastosta.

Suomessa toimivien pankkien rahoituskate ja liikevoitto 3. neljännes 2005-2020, milj. euroa

Korkotuotot ja korkokulut

Suomessa pankkitoimintaa harjoittavien luottolaitosten korkotuottoja kertyi vuoden 2020 kolmannella neljänneksellä 1 582 miljoonaa euroa. Korkokulut puolestaan olivat 424 miljoonaa euroa. Näiden erotuksena laskettava rahoituskate oli 1 158 miljoonaa euroa, mikä oli noin 100 miljoonaa euroa enemmän kuin vuotta aiemmin. Edellisestä neljänneksestä rahoituskate laski 13 miljoonaa euroa.

Hallintokulut

Hallinnon kulut ovat merkittävä kuluerä Suomessa toimiville pankeille. Hallinnon kuluja pankeilla oli vuoden kolmannella neljänneksellä 1 295 miljoonaa euroa, mikä oli 58 miljoonaa euroa vähemmän kuin vastaavana neljänneksenä vuotta aiemmin. Palkat ja palkkiot olivat hallinnon kuluista 777 miljoonaa euroa, eli 60 prosenttia.

Liikevoitto/-tappio

Liikevoitto eli voitto jatkuvista toiminnoista ennen veroja oli 793 miljoonaa euroa vuoden 2020 kolmannella neljänneksellä. Liikevoitto kasvoi 289 miljoonaa edellisestä neljänneksestä, jota heikensivät erityisesti tuloslaskelmaeriin kohdistuneet arvonalentumiset ja luottotappiovaraukset.

Tase

Pankkien taseiden yhteenlaskettu arvo oli 744 miljardia euroa. Tästä oman pääoman osuus oli keskimäärin 6 prosenttia, eli noin 45 miljardia. Suurin oman pääoman osuus taseesta oli osuuspankkien yhteenliittymän jäsenpankeilla, noin 11,1 prosenttia, ja pienin ulkomaalaisilla pankeilla, noin 0,4 prosenttia. Keskimäärin kaikkien Suomessa toimivien pankkien oman pääoman osuus taseen loppusummasta kasvoi 0,2 prosenttiyksikköä vuoden takaisesta.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Suomessa toimivien pankkien tuloslaskelma 1.1.- 30.9.2020, 1 000 euroa.....	4
Liitetaulukko 2. Suomessa toimivien pankkien tase 1.1.- 30.9.2020, 1 000 euroa.....	6

Kuviot

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Suomessa toimivien pankkien korkotuotot ja palkkiotuotot, 3. neljännes 2005-2020, milj. euroa.....	8
Liitekuvio 2. Suomessa toimivien pankkien liikevoitto, neljänneksittäin 2009-2020, milj. euroa.....	8
Laatuseloste: Luottolaitosten tilinpäätökset.....	9

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Suomessa toimivien pankkien tuloslaskelma 1.1.- 30.9.2020, 1 000 euroa

	1.1.- 30.9.2020				
	Liikepankit	Ulkomaiset pankit	Osuuspankit yhteensä	Säästöpankit yhteensä	Pankit yhteensä
Korkotuotot	3 642 652	587 081	684 440	158 767	5 072 940
(Korkokulut)	1 345 755	196 058	41 291	14 111	1 597 215
RAHOITUSKATE	2 296 897	391 023	643 148	144 656	3 475 725
(Kulut vaadittaessa takaisinmaksettavasta osakepääomasta)	.. ¹⁾²⁾
Osinkotuotot	32 135	..	267 285	..	303 655
Palkkiotuotot	1 902 502	377 303	341 718	103 679	2 725 201
(Palkkiokulut)	500 496	62 677	33 867	14 520	611 560
Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjaamiseen pois taseesta liittyvät voitot tai (-) tappiot, kun niitä ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavina rahoitusvaroina ja -velkoina, netto	62 987	8 473	69 128
Voitot tai (-) tappiot kaupankäyntiä varten pidettävistä rahoitusvaroista ja -veloista, netto	559 609	..	26 105	..	603 651
Voitot tai tappiot kaupankäyntirahaston ulkopuolisista rahoitusvaroista, jotka on pakko arvostaa käypään arvoon tulosvaikutteisesti, netto	144 144	-652	137 029
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin ja -velkoihin liittyvät voitot tai (-) tappiot, netto	372 473	..	-24 698	..	347 741
Voitot / (-) tappiot suojauslaskennasta, netto	-28 748	992	-26 961
Kurssierot [voitto / (-) tappio], netto	-384 922	8 964	58	-162	-376 062
Voitot tai (-) tappiot, jotka liittyvät rahoitusvaroihin kuulumattomien omaisuuserien kirjaamiseen pois taseesta, netto	69	-3 244	..
Liiketoiminnan muut tuotot	382 962	52 452	43 302	12 780	491 496
(Liiketoiminnan muut kulut)	47 482	16 112	122 418	21 231	207 243
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ, NETTO	4 791 273	767 459	1 134 109	235 042	6 927 883
(Hallinnon kulut)	2 765 794	470 091	619 589	130 936	3 986 411
josta: (Henkilöstökulut)	1 875 411	193 270	241 813	52 977	2 363 471
josta: (Muut hallintokulut)	890 384	276 821	377 777	77 959	1 622 940
(Kriisiratkaisurahasto- ja talletussuojamaksut)	25 534	8 242	274 629
(Poistot)	410 718	18 863	16 901	10 295	456 777
Tehdyistä muutoksista johtuvat voitot tai (-) tappiot, netto
(Varaukset / (-) varausten peruutukset)	134 132	-15 952	128	369	118 677
(Rahoitusvarojen arvonalentuminen tai (-) arvonalentumisen peruuntuminen, kun niitä ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavina rahoitusvaroina)	652 264	93 802	79 706	22 500	848 271
(Tytäryrityksiin, yhteisyrityksiin ja osakkuusyhtiöihin tehtyjen sijoitusten arvonalentuminen tai (-) arvonalentumisen peruutus)
(Rahoitusvaroihin kuulumattomien omaisuuserien arvonalentuminen tai (-) arvonalentumisen peruutus)
Tuloslaskelmaan kirjattu negatiivinen liikearvo

	1.1.- 30.9.2020				
	Liikepankit	Ulkomaiset pankit	Osuuspankit yhteensä	Säästöpankit yhteensä	Pankit yhteensä
Voiton tai (-) tappion osuus sijoituksista tytäryrityksiin, yhteisyrityksiin ja osakkuusyrityksiin
Voitto tai (-) tappio myytävänä olevista pitkäaikaisista omaisuuseristä ja luovutettavien erien ryhmistä, jotka on luokiteltu myytäväksi mutta joita ei voida pitää lopetettuina toimintoina
VOITTO TAI (-) TAPPIO JATKUVISTA TOIMINNOISTA ENNEN VEROJA	1 277 382	208 203	389 031	61 598	1 936 214
(Verokulut tai (-) -tulot, jotka liittyvät jatkuvista toiminnoista johtuviin voittoihin tai tappioihin)	157 085	37 196	24 957	21 672	240 910
VOITTO TAI (-) TAPPIO JATKUVISTA TOIMINNOISTA VEROJEN JÄLKEEN	1 120 296	171 007	364 074	39 927	1 695 304
Voitto tai (-) tappio lopetetuista toiminnoista verojen jälkeen
KOKO VUODEN VOITTO TAI (-) TAPPIO	1 120 296	171 007	364 074	39 927	1 695 304

1) .. Ei yhtään havaintoa.

2) .. Tietoa ei ole saatu, se on liian epävarma esitettäväksi tai se on salassapitosäännön alainen.

Liitetaulukko 2. Suomessa toimivien pankkien tase 1.1.- 30.9.2020, 1 000 euroa

	1.1.- 30.9.2020				
	Liikepankit	Ulkomaiset pankit	Osuuspankit yhteensä	Säästöpankit yhteensä	Pankit yhteensä
VASTAAVAA
Käteinen, kassan saldot keskuspankeissa ja muut vaadittaessa maksettavat talletukset	77 922 105	59 773 063	2 542 284	834 281	141 071 733
Kaupankäyntiä varten tarkoitetut rahoitusvarat	112 203 094	.. ¹⁾²⁾	23 006	..	114 296 312
Kaupankäyntivaraston ulkopuoliset rahoitusvarat, jotka on pakko arvostaa käypään arvoon tulosvaikutteisesti
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	472 212
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat rahoitusvarat
Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat rahoitusvarat
Johdannaissopimukset - suojauslaskenta	304 809	63 673	3 623 649
Suojauskohteiksi hyväksyttävien erien käyvän arvon muutokset korkoriskin portfoliosuojauksessa	91 775	91 775
Sijoitukset tytäryrityksiin, yhteisyrityksiin ja osakkuusyrityksiin	15 516	9 787	15 376 973
Aineelliset hyödykkeet	1 113 068	108 822	598 556	112 737	1 933 184
Aineettomat hyödykkeet	1 913 848	25 462	13 535	39 350	1 992 195
Verosaamiset	748 684	67 968	38 275	7 594	862 522
Muut varat	4 452 595	250 540	56 722	40 712	4 800 569
Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja luovutettavien erien ryhmät
VARAT YHTEENSÄ	530 366 047	107 066 524	93 407 377	13 352 945	744 192 893
VASTATTAVAA
Kaupankäyntiä varten tarkoitetut rahoitusvelat	91 209 963	..	153 796	..	93 409 389
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat
Jaksotettuun hankintamenuon kirjatut rahoitusvelat	387 361 446	103 301 354	80 032 378	11 651 855	582 347 033
Johdannaissopimukset - suojauslaskenta (velat)	1 169 115	..	238 591	..	1 408 090
Suojauskohteiksi hyväksyttävien erien käyvän arvon muutokset korkoriskin portfoliosuojauksessa	1 692 048	53 439	1 745 487
Varaukset	1 243 344	50 322	10 712	2 065	1 306 443
Verovelat	32 040	62 842	53 719	12 838	161 438
Vaadittaessa takaisinmaksettava osakepääoma
Muut velat	8 970 495	935 613	2 595 989	450 333	12 952 430
Myytävänä oleviksi luokiteltuihin luovutettavien erien ryhmiiin sisältyvät velat
VELAT YHTEENSÄ	497 703 614	106 618 486	83 085 185	12 170 914	699 578 200
Pääoma	3 522 544	128 518	8 566 354
Rahasto, johon ylikurssi kirjataan	558 792	569 112

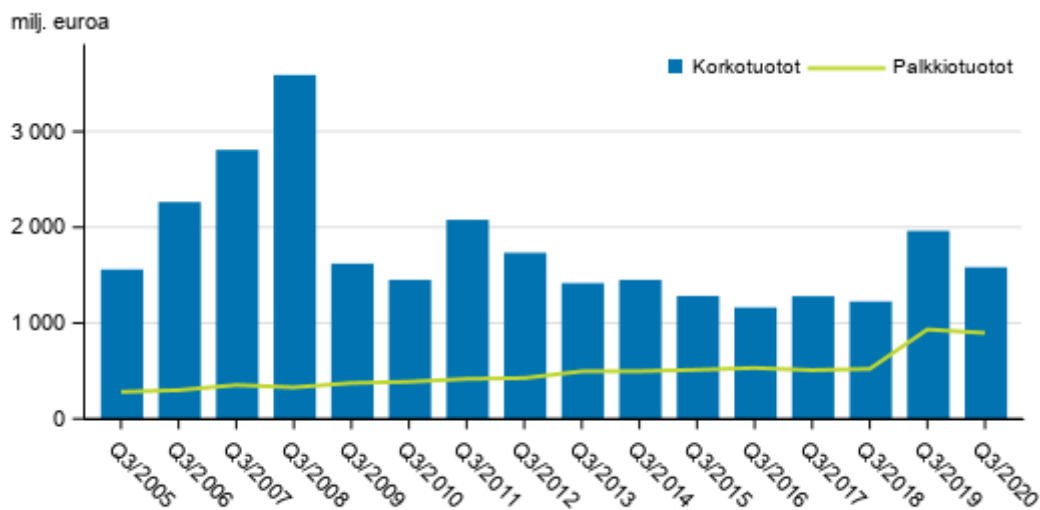
	1.1.- 30.9.2020				
	Liikepankit	Ulkomaiset pankit	Osuuspankit yhteensä	Säästöpankit yhteensä	Pankit yhteensä
Liikkeeseen lasketut oman pääoman ehtoiset instrumentit (muu kuin pääoma)
Muu pääoma	140 675	141 205
Kertyneet muun laajan tuloksen erät	233 184	17 712	-66 766
Kertyneet voittovarot	23 483 915	259 941	4 108 329	579 721	28 431 907
Uudelleenarvostusrahastot
Muut rahastot	2 061 406	405 889	4 561 396
(-) Omat osakkeet	22 247
Emoyrityksen omistajille osoitettava voitto tai tappio	1 120 296	171 007	364 074	39 927	1 695 304
(-) Väliosingot
Vähemmistön osuudet [määräysvallattomien omistajien osuudet]
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	32 662 433	448 038	10 322 193	1 182 031	44 614 694
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	530 366 047	107 066 524	93 407 378	13 352 945	744 192 894

1) .. Ei yhtään havaintoa.

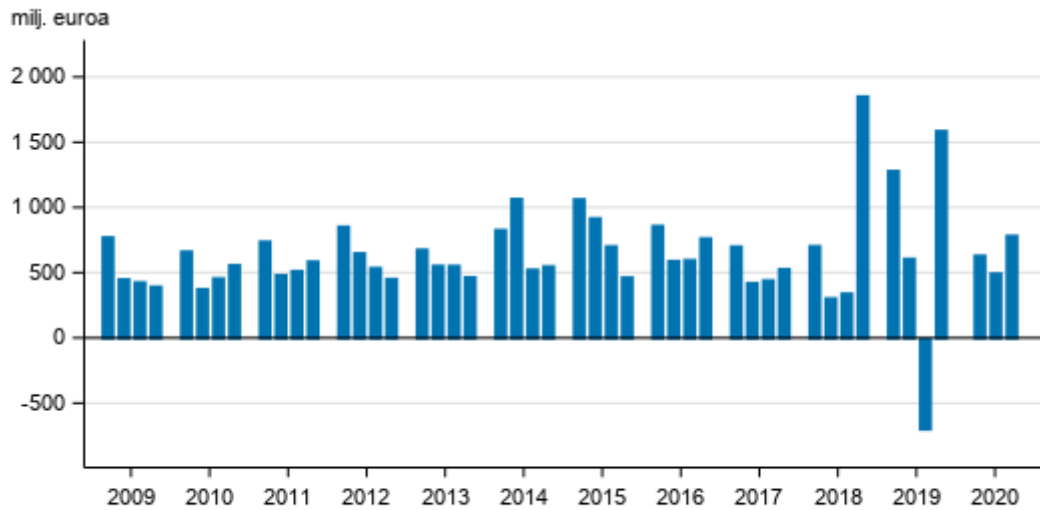
2) .. Tietoa ei ole saatu, se on liian epävarma esitettäväksi tai se on salassapitosäännön alainen.

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Suomessa toimivien pankkien korkotuotot ja palkkiotuotot, 3. neljännes 2005-2020, milj. euroa

Liitekuvio 2. Suomessa toimivien pankkien liikevoitto, neljänneksittäin 2009-2020, milj. euroa

Laatuseloste: Luottolaitosten tilinpäätökset

1. Tilastotietojen relevanssi

Luottolaitosten tilinpäätöstilasto kuvaa Suomessa toimintaa harjoittavien luottolaitosten sekä suomalaisten luottolaitosten ulkomaisten sivukonttorien toiminnan kehitystä. Tilasto sisältää tuloslaskelman ja taseen, joissa eritellään luottolaitosten tilinpäätösten keskeisimpiä virta- ja varantosuureita.

Tilaston tulkinnan kannalta on tärkeää huomata, että luottolaitoksia ei tarkastella tilastossa konserneina vaan itsenäisinä instituutioina. Lisäksi tulee ottaa huomioon, että neljännesvuosittaiset tuloslaskelmatiedot esitetään tilastossa yleensä kumulatiivisina. Siten alkuvuonna lopettaneiden luottolaitosten tuloslaskelmat ovat tilastossa mukana kyseisen vuoden loppuun asti. Koska tase kuvaa tietyn hetken varoja ja velkoja, tasetietoja ei voida esittää kumulatiivisina, vaan tase kertoo kunkin neljänneksen päätöspäivän tilanteen. Lopettaneet luottolaitokset putoavat siis pois tilastossa esitettävästä taseesta heti lopettamista seuraavalla neljänneksellä. Tästä erosta johtuen tuloslaskelman tilikauden voitto ei välttämättä täsmää täysin taseen tilikauden voittoon.

Tiedonkeruun määrittelyvaiheessa on huomioitu mm. Euroopan kansantalouden tilinpitoasetuksen, nk. FISIM-asetuksen, neljännesvuosittaisen rahoitustilinpidon, alueellisen panos-tuotoksen sekä EU:n rakennetilastoasetuksen luottolaitosliitteen edellyttämät tiedot. Lisäksi osa kerättävistä tiedoista toimii Finanssivalvonnan valvontatoimen pohjana.

Käytetty tilinpäätöskaava perustuu valtiovarainministeriön asetukseen luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen tilinpäätöksestä sekä Finanssivalvonnan em. asetusta täydentävään määräykseen. Tiedot kerää Finanssivalvonta kaikilta Suomessa toimivilta pankeilta sekä muilta luottolaitoksilta ml. ulkomaisten luottolaitosten sivukonttorit Suomessa.

Tiedonantovelvollisuus perustuu Tilastolakiin (280/2004/14§) sekä Finanssivalvonnasta annettuun lakiin (878/2008/18§ ja 60§) ja valtiovarainministeriön asetukseen.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tiedot kerätään kokonaistutkimuksena suorana tiedonkeruuna kaikilta Suomessa toimivilta pankeilta sekä muilta luottolaitoksilta ml. ulkomaisten luottolaitosten sivukonttorit Suomessa. Tiedot kerätään sähköisesti.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilaston laatu on hyvä. Tilasto perustuu luottolaitosten kirjanpitoon. Aineistolle tehdään tarkastusvertailuja luottolaitosten julkaistuihin tilinpäätöksiin.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tarkat julkaisupäivät näkyvät tämän sivuston kohdassa "Tulevat julkistukset".

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tilasto julkaistaan verkkojulkaisuna Tilastokeskuksen sivuilla. Vuoden 2008 loppuun asti tiedot julkaistiin myös osana Rahalaitokset painojulkaisua.

Tuloslaskelma- ja tasetietojen aikasarjat ovat saatavilla vuodesta 1999 alkaen tilaston verkkosivulla tietokantatalukkona. Lisäksi Tilastokeskus tuottaa pyynnöstä muita aikasarjoja luottolaitosten liiketoimintaa kuvaavista luvuista.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Vuoden 2018 alussa useimmat aikasarjat katkeavat tilinpäätöskäavan muutoksen takia, kun FINREP-raportoinnissa otettiin käyttöön uusi IFRS 9 -tilinpäätösstandardi. Tätä ennen yhtenäisellä tilinpäätöskäavalla tuotetut luottolaitosten tilinpäätökset on saatavissa vuosilta 1995-2004, 2005-2013 ja 2014-2017.

Vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä Luottolaitosten tilinpäätökset -tilaston liite- ja tietokantataulut on muutettu vastaamaan paremmin Finanssivalvonnan FINREP-tiedonkeruulomakepohjaa. Muutokset ovat pieniä, eivätkä juurikaan vaikuta Luottolaitosten tilinpäätökset -tilaston vertailukelpoisuuteen aikaisempiin neljänneksiin nähden.

Vuoden 2016 toisesta neljänneksestä lähtien Finanssivalvonnan FINREP-raportoinnista poistettiin liitetietotaulukoita. Muutoksen vaikutuksesta luottolaitosten tilinpäätökset -tilaston Liitetaulukoita 3, 4 ja 5 (Kotimaisten talletuspankkien korkotuottojen ja -kulujen erittely, palkkiotuottojen ja -kulujen erittely sekä hallintokulujen erittely) ei ole saatavilla. Jäljelle jääneet FINREP-tilaukukset muuttuivat jonkin verran. Muutokset eivät aiheuttaneet merkittäviä muutoksia luottolaitosten tilinpäätökset -tilastoon ja vertailukelpoisuus aikaisempiin neljänneksiin pääosin säilyi.

Vuoden 2014 alussa aineiston tietosisältö muuttui Finanssivalvonnan FINREP-raportoinnin myötä. Tästä johtuen aikasarjat osin katkeavat eivätkä tiedot ole täysin vertailukelpoisia aiempiin vuosiin verrattuna. Tätä ennen yhtenäisellä tilinpäätöskäavalla tuotetut tiedot on saatavilla vuosista 2005-2013 ja 1995-2004.

Vuoden 2005 alussa useimmat aikasarjat katkeavat tilinpäätöskäavan muutoksen takia. Silloin otettiin käyttöön luottolaitosten tilinpäätösraportoinnissa uusi IAS/IFRS-tilinpäätösstandardi. Tätä ennen yhtenäisellä tilinpäätöskäavalla tuotetut tilinpäätöstilastot luottolaitoksista on saatavissa vuosilta 1995-2004. Vuodesta 1974 vuoteen 1995 tuotettiin tilinpäätösjulkaisuja luottolaitoksista siten, että rahoitusyhtiöt ja luotto-osakeyhtiöt eivät sisällyneet yhtenäistettyyn kehikkoon. Nämä eivät vielä olleet yhtenäisen luottolaitoslainsäädännön piirissä. Ennen vuotta 1974 kustakin pankkiryhmästä tuotettiin erillinen julkaisu, joiden sisällöt poikkesivat jossakin määrin toisistaan myös tilinpäätöskäavan osalta. Tilastokeskus on julkaissut ns. pankkitilastoja vuoden 1970 tiedoista alkaen kaikista pankkiryhmistä. Pankkitilastojen taival alkoi vuoden 1868 säästöpankkitalastosta, joka oli säästöpankkien tarkastajan kertomus säästöpankkien tilasta ja hoidosta.

Lopettaneiden yritysten käsittelyä muutettiin tilaston tuloslaskelmatietojen osalta kolmannella neljänneksellä 2007. Muutos toteutettiin takautuvasti vuoden 2006 alusta alkaen. Aiemmin lopettaneet yritykset putosivat välittömästi lopettamisen jälkeen pois tuloslaskelmatilastosta. Nyt lopettaneiden luottolaitosten tiedot lasketaan mukaan kumulatiiviseen tuloslaskelmatilastoon aina lopettamisvuoden viimeiseen neljännekseen asti. Muutos ei vaikuta tasetietoihin. Muutos parantaa peräkkäisten neljännesten vertailua vuoden sisällä.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilasto on tuotettu vallitsevan tilinpäätösstandardin mukaisesti ja on vertailukelpoinen muihin luottolaitosten tilinpäätöstilastoihin nähden. Tilastossa luottolaitoksia tarkastellaan itsenäisinä instituutioina, ei konserneina.

Lisätietoja

Jukka-Pekka Pyyllampi 029 551 3002

Heidi Lauttamäki 029 551 3029

Vastaava osastopäällikkö:

Mari Ylä-Jarkko

rahoitusmarkkinat@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Luottolaitosten tilinpäätökset, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute